

Harc az adósság ellen

2011. augusztus 1-4.

Összefoglaló

Míg a magyarok 19 százaléka magát az árfolyam-ingadozások miatt kárt szenvedő devizahitelesnek tartja, 35 százalékának – saját bevallása szerint – nem kell izgulnia. A minden ötödik magyarból álló érintettek csoportja sem egységes: felük hónapról hónapra anyagi gondokkal küzd, harmaduk viszont gond nélkül él. Sokan, nemcsak az érintettek, várnak segítséget az államtól: a megkérdezettek 49 százaléka szerint várhatóak további lépések a devizahitelesek utólagos védelmében.

Nem csak a háztartások, de az állam devizaadóssága is súlyos teher. Az elmúlt években másfélszeresére nőtt államadósságért a magyarok 63 százaléka a korábbi kormányokat elsősorban hibásnak, s csak 27 százaléka gondolja, hogy a világgazdasági válság a fő felelős. A megkérdezettek 56 százaléka szerint a korábbi kormányoknak büntetőjogi felelőssége is van. Az utóbbi hónapok és hetek hírei kapcsán nem meglepő, hogy csupán tízből hárman (27 százalék) támogatják jelenleg az euró bevezetését.

Tartalom

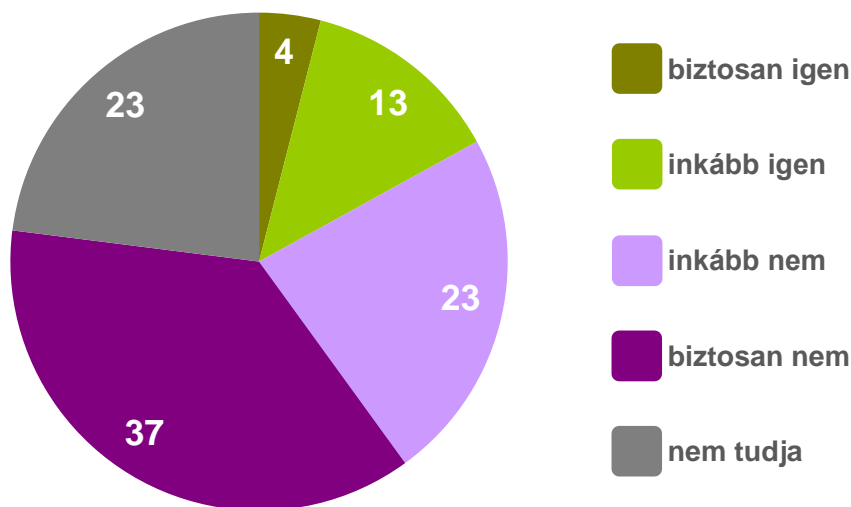
Összefoglaló	2
Tartalom	3
A devizahitelek	4
Az euró bevezetése	6
Az államadósság	7
Pártpreferencia	9
A kutatásról	10

A devizahitelek

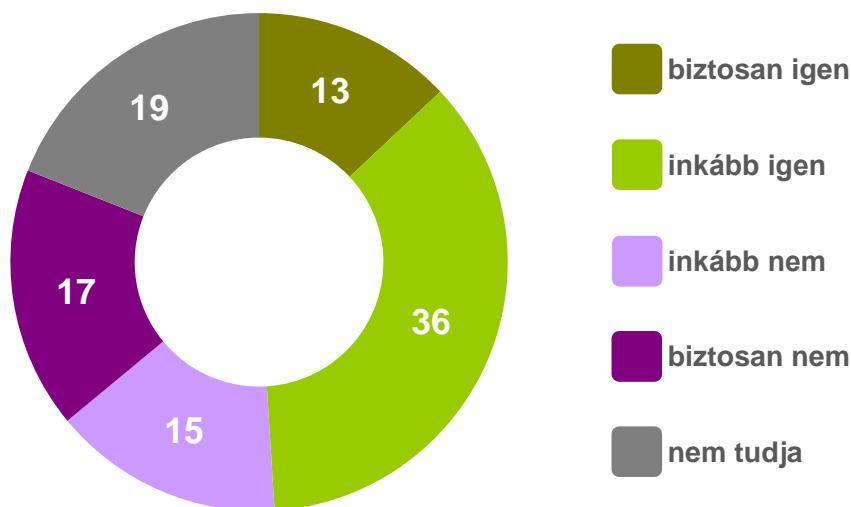
Miközben a híradások az eurózóna válságjelenségeit közvetítik, a magyarok 19 százaléka mondja azt, hogy máris kárvallottja a hitelesek sújtó devizaingadozásoknak. A lakosság mindössze harmada válaszolta ezzel szemben azt, hogy sem rokonai, sem közeli barátai között nincs olyan, aki izgulna a dráguló deviza miatt (35 százalék). A külföldi valutában való eladósodottság különösen érinti a harmincas korosztályt; ennek 34 százaléka vett fel devizaalapú hitelt. A hazai helyzet súlyosságát jelzi, hogy az egyes hitelek között is nagy különbségek vannak, hiszen felük nélkülözések között él, esetleg hónapról hónapra anyagi gondokkal küzd (50 százalék), a devizaadósok harmada pedig beosztásaival jól kijön jövedelméből, illetve gond nélkül elboldogul (32 százalék).

Mivel erősen beivódott a köztudatba a gondoskodó állam képe, és a kabinet is többször megfogalmazta az erős állam üzenetét, az árfolyam-ingadozás okozta nehézségek miatt a társadalom a kormánytól vár segítséget. A magyarok 60 százaléka szerint ugyan a kormány lehetőségei korlátozottak, az összes megkérdezett fele szerint várhatók további lépések a devizahitelek utólagos védelmében (49 százalék). Az adósok 84 százaléka érzi úgy, hogy a problémák megoldása túlnőtt a nemzeti kormányok hatáskörén. Elkeseredettségük azonban nem párosul egyértelmű pesszimizmussal, hiszen 42 százalékuk bízik a kabinet jövőbeli lépéseiben.

A kormánypártokkal rokonszenvezők körében ez a szám 68 százalék, és az ellenzék támogatók is inkább megosztottak a kérdésben, mint elutasítók. Az MSZP-hívek 40 százaléka optimista, 36 százaléka pesszimista, a Jobbik táborában 42–45, az LMP-sek között pedig 41–48 százalék az arány.

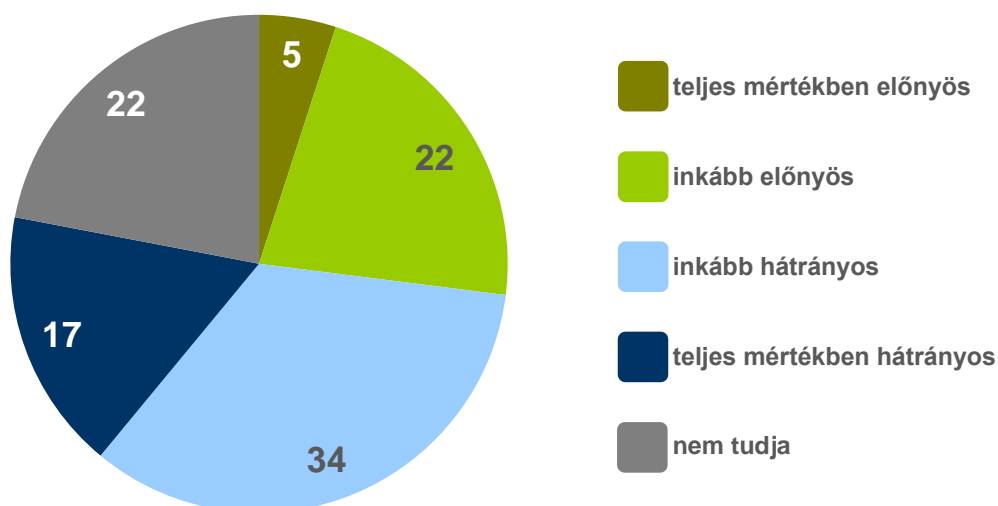
1. ábra: Ön szerint a kormány meg tudja védeni a devizahitelesek? (összes megkérdezett)

2. ábra: Ön szerint várható-e, hogy a jövőben a kormány további lépéseket tesz a devizaalapú hitelek védelmében? (összes megkérdezett)

Az euró bevezetése

Az uniós csatlakozási folyamat kezdetétől évekig a maastrichti kritériumok teljesülése volt az újonnan csatlakozott országok gazdasági zsinórmércéje. A versenyfutásban az előző kormányok alatt legtöbbször alulmaradt Magyarország, de mindaddig hallgatólagos várakozás előzte meg az euró bevezetését, amíg a 2011-es év rá nem cáfolt a monetáris unió egyértelmű előnyeire. Ma a magyarok fele hátrányosnak tartja az euró bevezetését (51 százalék), és mindössze negyede szerint lenne előnyös a mielőbbi csatlakozás (27 százalék). Nem meglepő tehát, hogy a kormányfő több alkalommal is jelezte, csak 2020 környékén várható a forint felváltása euróval.

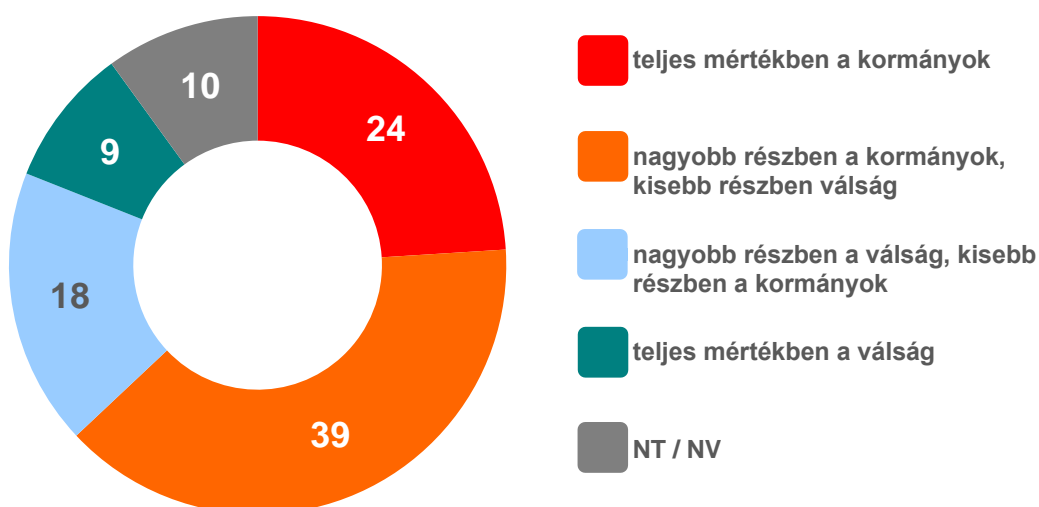
3. ábra: Ön szerint előnyös vagy inkább hátrányos az ország szempontjából az euró mielőbbi bevezetése Magyarországon? (összes megkérdezett)

Az államadósság

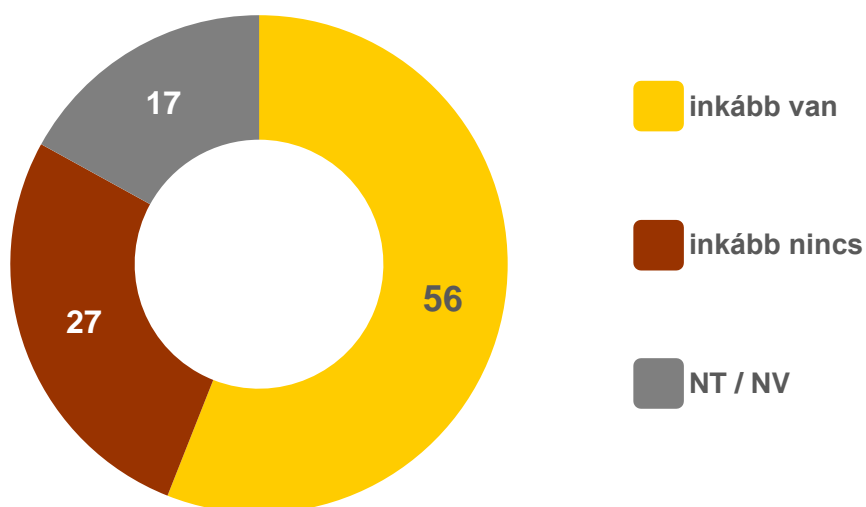
Januári kutatásunkban kimutattuk, hogy a magyarok 95 százaléka szerint súlyos probléma Magyarország államadóssága. Az azóta eltelt idő bebizonyította, hogy az ország pénzügyi szuverenitása szempontjából is fontos kérdésről van szó. Ezért augusztusi kutatásunkban arra kérdeztünk rá, hogy a válaszadók szerint kit terhel felelősség a GDP 80 százaléka fölé ugrott államadósság miatt. Az eredmény egyértelmű: az ország sebezhetőségének növekedése ma a magyarok 63 százaléka szerint nagyobb részben vagy teljes mértékben a korábbi kormányok hibája. Mindössze a megkérdezettek negyede (27 százalék) nevezte a világgazdasági válságot az eladósodás fő okának.

Az egyik legkiszolgáltatottabb csoport, a devizahitelesek kétharmada szerint is kisebb részben okolhatóak a nemzetközi gazdasági válság hatásai (66 százalék). A szocialistákkal rokonszenvezők 41 százaléka is elismeri a korábbi kormányok hibáját. Kevésbé meglepő, hogy az előbbi véleményt osztja a kormánypártiak 77 és a Jobbik szimpatizánsainak 64 százaléka. Az LMP táborának fele azonban inkább megengedő ebben a kérdésben.

A korábbi kormányoknak a megkérdezettek 56 százaléka szerint büntetőjogi felelőssége is van az államadósság nagymértékű növekedésében. A felelősségre vonás lehetőségének keresését a Fidesz-hívek 70, a Jobbik-szimpatizánsok 54, de az MSZP táborának 45 százaléka is támogatja. A jogi felelősség kérdésében a bíróság dönthet, mégis fontos jel, hogy a megkérdezettek többségének jogérzete szerint a most hatályos törvények alapján – visszamenőleges módosítás nélkül – is megállapítható büntetőjogi felelősség.

4. ábra: Ön szerint az államadósság nagymértékű növekedéséért inkább a korábbi kormányok, vagy inkább a nemzetközi gazdasági válság tehető felelőssé? (összes megkérdezett)

5. ábra: Ön szerint a korábbi kormányoknak van-e büntetőjogi felelőssége az államadósság nagymértékű növekedésében? (összes megkérdezett)

Pártpreferencia

A Heti Válasz múlt heti számában már jeleztük: miközben a kormánypártok népszerűsége továbbra is kiemelkedő, augusztusban az LMP népszerűsége az összes megkérdezett körében hétről három százalékra, a választási részvételét biztosra ígérő aktív szavazók körében pedig 11-ről hét százalékra csökkent. Az MSZP és a Jobbik a magyarok 11-11 százalékát tudhatja hívei körében, az aktív szavazók potenciális pártszimpátiája szerint pedig a radikális párt hibahatáron belüli mértékben meg is előzte a szocialistákat.

A kutatásról

Készült: 2011. augusztus 1-4. között.

Adatfelvétel módszere: telefonos kérdőíves lekérdezés

Mintanagyság: 1000 fő

Mintavétel: véletlenszerű kiválasztás

Minta célcsoportja: 18 év feletti magyar lakosok

A minta reprezentatív az ország felnőtt lakosságára, nemi és korösszetétel, valamint lakóhely-típus alapján.

Az adatok hibahatára a mintanagyságtól függően +/- 3,2 százalék körüli.